

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Optent plurimis occupari laboribus. Cap. VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

id cuperet, non tamen onus deponerat, eò quòd vasa de-
essent, in quibus eius dona reponeretur. Ex quo intellexit
P. Alvarez. opus suum fuisse Diuina Maiestati acceptum:
& per charitatis opera, (qualia sunt omnia Fratrum
domesticos labores obeuntium) obtineri à Christo
ingentia bona: sibiq; talem se ostendisse Christum, vt ipse
magis ad huiusmodi opera excitaretur, & alios ad eadē
exercenda exstimularet. Aliā vice fecit Deus cum sen-
tire amorē erga proximos (qui maximè in obsequiis
externis elucet, si verus sit amor) esse rem valde sa-
crā, magnāq; amoris Dei & obedientiæ, quā anima
mandatis eius pareat, testimonium. & quod ipse Deus
multum sibi in eo complaceat, indicium. Et qui Dei vo-
cibus non absurdesunt, omnia officia, quæ proximorum
charitā exigat, libenter ex obedientia amplectuntur. Nā
quòd illis de se ac rebus suis largiuntur (scilicet, labo-
res suos, indutrias, obsequia, sudores, itinera,
defatigationes, comōditates, vigiliās, insomnia,) existimant se Deo dare, pro cuius amore illa donant. Ex
hac cōsideratione dulcescit illis quòd seruiant proximis,
eosq; tolerant, & tanquam mollem ac suauem ceram
illis se prabeant, suamq; amicitiam offerant: à quibus si
quando offendantur, libenter eis ignoscunt, latiq; vul-
tum ostendunt, dulciq; verbā dant: certò sibi per sua adē-
tes, quales ipsi erga proximos se gesserint, talem Deum
erga se experitur: si dulces, dulcem, si misericordes, mi-
sericordem; si insulsos, etiam insulsum: credentes eius
verbo (quod vel ipsa experientia verissimum esse cōstat)
quòd quā mensurā mensi fuerint, eadem eis remeietur.
Luc. 6. 38. Quamobrem ipsas proximorum necessitates,
reputant sibi tanquam diuisas, aurisodinas: ex quibus
anima propria plurimum discit, & quotidie illustrā-
tur. Quòd Sacramentum absconditū cum cognouit ē
valde illud admiratus & veneratus sū, inquit P. Alu.

CAPVT OCTAVVM.

Optent plurimis se occupari laboribus.

77. **C**um tanti sint meriti apud Deum labores
u. 21. 98. corporales, & tam multa bona laborantibus
adferant, & celestibus, ad eò, vt dictum est suprā,
sint accepti, desiderant Fratres Laici, quā plu-
rimis se onerari laboribus, & eò feliciores se
putent, si plura illis iniungantur à Superioribus
officia laboriosa & fatigatiua, & quidem solis,
sine alio adiutore, nec ob id conquerantur. Si
enim mercatores ex amore lucri temporalis eò
feliciores se putant, si plures in die lucrandi oc-
casiones habeant, quāuis ob id valde defatigari
debeant, multò magis propter lacra spiritualia,
per totam eternitatē duratura, & coronas quā
plurimas, eternū duraturas paritura, debent ala-
criter, quā plurimis laboribus onerari & defa-
tigari. Intellexit benè hāc veritatem Abrahā Ab-
bas apud Cassian. Poruimus, inquit, etiam cellulas
Coll. 24. nostras, super Nilis fluminis aluicem collocantes, aquam
cap. 21. habere pro foribus, ne eam à quatuor millibus passum,
78. nostris cogere deserre ceruicibus, nisi nos ad toleran-
tiam laboris istius indefessos. B. Apostolus reddens, hoc
ingit animare eloquio: Vnusquisq; in quiete, propriam

mercedem accipiet, secundum suum laborem. Hoc be-
nè penetrauerat S. Euphrasia Virgo, quæ est ef-
fet ex Regio sanguine orta, & Imperatoribus
sanguine iuncta, tamen cum esset facta Monia-
lis, tanquam vilissima ancilla sola obibat officia
omnium aliarum Monialium, & dum iuberetur
à sua Abbatisa, & vltro non iussa, illa suscipies,
Nam cum Abbatisa eam probare volens & ad obedien-
tia luera maiora prouehere, dixisset ei: Tolle hinc saxa,
& apud furnū depone, fecit hoc illa hilariter, arreptaq;
in humeros, sola quòd iussa erat, ea deportauit, cum in ea
quædam essent tanti ponderis, vt ius ferendis duæ sorores
vix sufficerent: nec interim dixit: adiuuet me aliqua de
sororibus: nec saxorum molem causabatur, nec sua pro-
ferebat longa ieiunia (quatuor enim diebus in hebdo-
mada ieiunabat) nec operis difficultatem, sed cum piā
fiduciā obedientiæ officium implebat. Altera verò die rur-
sum illi ait Abbatisa: Non par est filia, hic iacere saxa:
reporta ea in locum pristinum. Mox Euphrasia cum
multa alacritate fecit vt iussa erat. Hac ratione ad dies
triginta eam occupauit, vt eius patientiam probaret, &
illa iucūdo animo, & psallens in illo opere verfabatur,
ita vt sorores omnes eius obedientiam mirarentur. Non
tamen deerant, quæ eā irriterent: porro alia acclama-
bant: viriliter age Euphrasia. Et illa quidem versus di-
uini operis celebratione peractā, ad opus illud se accin-
gebat sed ait illi Abbatisa: Cessa iā filia, ab hoc mini-
sterio: porro accipe farina & coque panes in clubano, vt
ad vesperam parati sint. Illa studiosè iussa compleuit.
Præterea tenens manu codicem, ceteris sedentibus, stans
legebat vsq; ad horam tertiam. Tertia verò precibus abso-
lutis, ad sororum ministeria accessit, eis preparans ne-
cessaria, verrens trichinum, lectulos sternens, aquā hau-
riens, & deserens in culinam, legumina coques, ligna se-
cans, farina fermentans, & panes in furno efficiens. Tot
autem modis occupata, neq; diurnis neq; nocturnis ab-
erat precibus, non Tertia, non Sexta, non Nona, nō ves-
perarum, ac nihilominus sola omne ministerium quòd
diximus exequabatur. Et cum diabolus cerneret, tantū
eius laborum tolerantiam & vellet eam citò auferre ē
medio, dum illa die quòdam abisset ad hauriendam
aquam, arripuit eam iniquus ille vnā cum hydra, de-
trusitq; in puteum, ita, vt capite ad fundum vsq; per-
tingeret. Sed cum ab accurrentibus sororibus extratta
esset ē puteo, consignauit se & subridens dixit: Vinit
Christus meus: non me vinces sathan, neq; cedam tibi. Et
hactenus quidem vnā hydra, deinceps duabus seram a-
quam in culinam: quòd etiam ita fecit, & plura alia
etiam dum esset infirma & debilis. Hanc Virginē, te-
neret tunc ætatis, imitentur nostri fratres. Nam
quòd aliquis Frater Laicus plus laborauerit, plura
officia laboriosa solus obierit, maiorē in celo
mercedem recipiet, & quidem tam diu duraturā,
quā diu durabit Deus ipse, qui eius erit mer-
ces magna nimis. Penetrauerat benè hāc verita-
tem celebris ille Cellarius Louaniensis Collegij,
qui dum venirent domestici ad haultū cereuicē
elapsis aliquot post meridiū horis, statuto tē-
pore, cum posset vno labore ē cellario adferre
cantarum cereuicis omnibus feruiturum, tōc
adferre.

adferbat pocula, quot veniebant personæ, singula singulis, & multiplicato labore, descendendi ad cellarium & ascendendi ad triclinium suas multiplicare meritorum coronas, & potam recentem atque frigidum cononas, & sigillatim apponeret, & quidem annos sexaginta natus, nec vllm pro hoc labore admittebat socium & adiutorem. Amabat enim feruenter Deum, cuius gratia solus ita se fatigabat, cum minore incommodo posset fratrum sitim sedare. Talis est amantium consuetudo, inquit S. Chrysostomus: omnia amatorum negotia per se fieri vellent: & nihil sine se illos neque facere, neque dicere. Agnoscebat hanc præstantiam officiorum domesticorum noster Frater Franciscus Cardubensis filius Ducis Cardone & Segorua, Marchionis Comariensis, qui cum fuisset Rector celeberrime in Hispania Academia Salmanticensis, Societatem nostram ingressus, dum Philosophia operam daret, valde delectabatur inseruire cocco, non solum cum esset Nouitius, sed etiam dum studeret: Diebus festis & consueta recreationis, facultatem petebat eundi ad culinam, vt inuaret in verrendo & lauandis rebus culinae, in preparandis cibis: nam ego aitch multum didici in hoc officio, cum essem in seculo, & vellem meam artem hic bene collocare, vt seruis Dei aliquis bonus cibus prepararet. Curam quoque bestiarum & iumentorum libenter suscipiebat, vt pabulum, & reliqua necessaria illis ministraret, dicens se etiam esse artis huius peritum. Peruenit tunc temporis Salmantici, am Pater quidam in equo valde debili ulcerato & lafo quem serè decreuerat tanquam inutilem, liberum ad campos dimittere. Sed ipse cum P. Ministri facultate recepit in se equi curam: cuius vulnera ipsemet abluibat ac diligenter medicabatur. Ita scribit eius familiaris P. Ludouicus de Ponte in vita P. Baltharis Aluarez eius Rectoris, cap. 30. pag. 347. Sic & Ioannes Ximenez sæpè hic laudatus, non contentus suis laboribus assiduus, quos in prædio Collegij subibat, cum ad Collegium redibat diebus festis, offerbat se ad partes cocci in culina obeundas, vt cocum ipsum subleuaret. Et antequam veniret ad Collegium, Deum in itinere orabat, reuens vel portans aliquid ex prædio, vt sibi bene iam fatigato labores graues iniungerentur. & sæpè iniungebantur, quos suscipiebat promptissime ac diligentissime.

CAPVT NONVM.

Procurant etiam aliorum labores subire.

80. EAndem ob causam, sanctâ quadam avaritiâ procurant (non immiscendo se quidem in aliorum officia, quod verat Regula 32. communis) aliorum etiam officia subire, & loco aliorum, quando possunt, laborare. Imitentur hac in re Abbatem Moysen, de quo sic scribit Palladius: Egre diens, inquit, noctibus, abibat ad cellas Monachorum, qui se exercendo consenserant in laboribus, Lancicy Opusc. Tom. 2.

Et pro se aquam non potuerant amplius importare, & accipiens hydrias, eis nescientibus, illas aquâ implebat. Habent enim in illis locis aquam certâ distantem longitudine: alij quidem ad duos lapides, alij verò ad quinque, alij verò ad dimidium &c. Et Sozomenus idem narrans, postrema verba sic exponit: Res, inquit, erat valde laboriosa, nam locus vnde aquam hauriebat, ab aliis decem stadia, viginti ab aliis, ab aliis amplius triginta absuit.

1.6. hist. cap. 29. Niceph. l. 11. c. 36.

CAPVT DECIMVM.

Querant novos labores, dum suis satisfecerunt.

Hoc non contenti, si suo labori satisfecerunt, ita vt non habeant quod agant in officio manuali sibi iniuncto, occupent se aliquibus aliis laboribus manualibus in beneficium Domus, in qua habitant, cessuris, tum ne otientur, tum vt bonorum quæ adferunt piè suscepti labores, participes fiant. Hoc inter alios docuit S. Ambrosius l. de Arcâ & Noë c. 23. Quando finis mens aliquod opus, non quasi consummato opere finitur, sed in alia recurrit opera, & semper incrementa virtutis exerceat: quandoquidem videt, quod in fructus suos terra renouetur.

81.

Ideo Deus, vt obseruat S. Chrysostomus Adamum ante peccatum in Paradiso posuit, vt operaretur, & custodiret illum. Cum homo omnibus delictis patiretur in Paradyso voluptatis, inquit S. Chrysostomus, ne immo diuâ prosperitate insoleret (omnem enim malitiam docuit otium) propterea præcepit Deus, vt operaretur illam & custodiret. Quid autem, dicit aliquis, illius curâ indigebat Paradyfus? Non hoc dico, sed voluit, vt paruam quandam sibi, congruâ gereret curâ, partim custodiendo, partim operando. Si enim laboris omnis fuisset expertus, protinus ex multo otio, in ignauiam prolapsus esset, nunc verò in operatione occupatus, qua neq. dolore, neq. molestiâ adferret, moderatior vtiq. ac continentior esse debuit &c. Sicut clemens pater tenero filio omni copiâ fruenti, ne insolens fiat, paruam & congruam quandam curam excogitat, sic & Dominus Adâ operationem & custodiam præcepit vt vnâ cum voluptate, multiq. securitate ac delectatione, hac duo haberet, qua aliquantulum procliuitatem illius morarentur & impedirent. Si ergo Adamo, in statu innocentia constituto, nondum vlllo peccato inquinato, satisfactione laboriosa pro peccatis commissis non indigenti Deus in Paradyso voluptatis labores præscripsit, ne per otium in ignauiam prolaberetur, & ita iustitiam originalem amitteret, quanto magis conueniant labores manuum, hominibus coinquinatis multis peccatis; & quamuis à culpis eorum purgati sunt per Ecclesie Dei Sacramenta, habentibus tamen, vt plurimum, obligationem magnam luendarum penarum, in satisfactionem pro illis, & in recordationem peccatorum

82. h. 14. in Genes. Gen. 2. 15. Eccl. 33. 29.